

DÉLI ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Budapest, 1908.

I. évf. PÉNTÉK 33. szám.

December 18.

Szerkesztőség: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Egyes szám ára helyben 2 fillér.

Főmunkatárs:
FÉNYES LÁSZLÓ

Felelős szerkesztő:
Dr. VÉCSEY MARCEL

Kiadóhivatal: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Hirdetések millim. számítással díjszabás szerint.

Andrássy Gyula gróf elhagyja a kormányt. Aki gyilkossággal vádolja önmagát.

Halotti beszéd.

Irta: Fényes László.

Resica, dec. 18.

Emberek, akik feljöttetek a szabad levegőre, hogy társaitokat elkísérjétek a legutolsó tárnákhöz, a tárnákhöz, a melyek az ő nevükről fognak egy kis fakeszthen elneveztetni, Titektek nem is kell bucsuzni tőlük.

Ti is visszamentek innen a föld alá, Ti is a halálba mentek, az a különbség csupán, hogy benneteket egyelőre élve szállítanak oda le. Akiktől bucsuztok, azok fölött immár csak a természet törvényei uralkodnak, de Ti kívül vagytok helyezve e törvényeken, rajtatok a házirend, az igazgatósági szabály, az iparhatóság és az atyauristen helyett a szolgabíró ur uralkodik.

Titeket sirattak, a Ti napról-napra való halálfelelmeiteket, övéitek szorongását és összeszorul az öklöm és a cipőm sarkával szeretném széttaposni a férgeket, amelyek rajtatok élőködnek. Amelyek a vért szívják a testetekből, az izmot rágiák le a csontokról és rövid parancsszóval furják magukat keresztül a lelketekben, Titeket sirattak.

Társaitokat a templom sekrestyése fogja elharangozni. Titeket tegnap harangoztak el a magyar országgyűlésen. A földi istenek e bálvány-házában kijelentette a miniszterelnök, hogy nem lehet segíteni rajtatok, igaz ugyan, hogy sok szerencsétlenség történt itt köztetek, de magánvállalat tulajdonában van az életek, a magánvállalatot nem lehet kényszeríteni, hogy „költéséges életbiztonsági berendezkedést létesítsen.”

Megmondta a miniszterelnök ur, hogy egy ilyen szerencsétlenség alkalmából, amilyen itt összegyűjtött bennünket, nem lehet külön óvintézkedéseket tenni, mert mit szólna ahhoz a külföld. A külföldi bankok, amelyeknek a resicai föld mélye és a ti életek tulajdonát képezik, mit szólnának ehhez, így mondta.

Titeket sirattak hát, a Ti sorsotokat. Most vissza kell mennetek a tárnákba, ahol a szén és a bányalég vannak. A szén a részvényeseké, a bányalég a tietek. Dolgozzatok szorgalmasan, dolgozzatok, amint elismertetett: tizenhat órát egyhuzamban, hogy a társláda járuléka is fizetni tudjatok.

Gondoljátok meg: Titeket is föl fog robbantani a bányalég és a Ti temetőteteket és árváitok pillanatnyi szükségét kell fedezni e „társládából”.

Lelkesítsen benneteket a cél, menjtek és nehéz legyen nektek a föld, amely reátok szakad, hogy ne összetört mellkassal koldusként kerüljétek elő az omlás alól, hanem mint a szenvedéstől megváltott emberek.

Menjtek most békességgel és a resicai csendőrs kisérijen benneteket.

Andrássy szökik a sülyedő hajóról.

Itt a létszámemelés! — Kenyértörésre került a dolog. — A feketék nem fuzolnának.

— Saját tudósítónktól. —
— dec. 18.

Gróf Andrássy Gyula felutazott Bécsbe, hogy a kormány szorongatott helyzetében a korona kezéből új erőforrásokat merithessen. Tegnap este visszaérkezett s — mint jó helyről egész pozitívitással jelentik — az önálló bank kérdésében támadt válságos hangulat lecsillapítására meghozta a hírt, hogy a hadvezetőség a jövő év első heteiben fellép a létszámemelés követelésével.

Andrássy lemond.

Gróf Andrássy Gyula egyébként barátai előtt kijelentette, hogy ha a parlament vagy a függetlenségi többség döntő lépést tesz az önálló magyar bank érdekében, egy percig sem tartja meg tárcáját. A bankbizottság hétfőn, december 21-én, délután 6 órakor ülést tart, melyen a bankbizottság megállapítja a további eljárását és a bankkérdésben való álláspontját. Nem lehetetlen, hogy a kenyértörés már itt megkezdődik. Wekerle Sándor vasárnap vagy kedden Bécsbe utazik s kihallgatásra megy a királyhoz. Addig a kormány minisztertanácsban állást foglal azokkal az információkkal szemben, melyeket most kapott Andrássytól.

A létszámemelés.

A katonai kérdésekben öt törvényjavaslat van készen, de ezek nem kerülnek mind tavasszal a parlament elé, aminek technikai akadályok az okai. A véderőtörvény benyújtásához átmenet kell, melynek első lépése a létszámemelés. Ez már január hónapban aktuális lesz. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter audiencián volt a királynál, melyen a rendes újonclétszámra vonatkozó két javaslatot

kért előszentesítést. A létszámemelést így külön javaslatban kéri majd meg.

A pártok hangulata.

A 48-as párt egyik előkelő, szerepvivő tagja mondotta ma munkatársunknak, hogy a függetlenségi pártban annyira ragaszkodnak most az önálló bankhoz, hogy nem bánták, ha a dolog válságosra is fordul. A függetlenségek annak tudatában, hogy a pártnak a fuzióval újabb meg újabb áldozatokat kell hoznia, el vannak ma szánva arra, hogy előről kezdjék a küzdelmet, de további hatványos alapon való kormányzást függetlenségi vívmány nélkül nem vállalnak.

A néppárt körében bizonyosra veszik a fuzió megvalósulását. Olyan fölfogást hallottunk néppárti részről, hogy a katonai engedmények mellett okvetlenül találni fognak módot a bankkérdésnek valamelyes megoldására is és ezen az alapon okvetlenül meglesz a fuzió az alkotmánypárt meg a függetlenségi párt között. Mert a néppárt, legalább mint párt, nem vesz részt benne. Lehetséges ugyan, hogy néhány néppárti képviselő belemegy a fuzióba, de ma ebben is kételkednek.

A belga munkásság üzenete.

Csatára tüzeli a magyar proletáriátust.

— Saját tudósítónktól. —
— dec. 18.

A többes szavazati jog hazájából kap batorító szót a többes szavazat ellen küzdő magyar munkásosztály. A belga szociáldemokrata párt, amely közvetlen tapasztalatból ismeri a tisztességtelen szavazati jog hatásait, testvéri üdvözlét küld a magyar munkásságnak és erélyes harcra buzdítja a — belga szavazati rendszer ellen. A kiáltvány így hangzik:

Magyarországi Bajtársak!

Nagy érdeklődéssel figyeljük azt a harcot, melyet Magyarország munkásosztályának politikai felszabadításáért vívtok. És örömmel üdvözöljük Magyarország szociáldemokrata proletáriátusának az alapvető politikai jogokért folyó küzdelmét.

Az uralkodó birtokos osztály, a munkásmozgalom egyre növekedő erejétől szorongatva, szükségét látja, hogy nektek a követelt politikai reformokból legalább koldusmorzsákat adjon.

A népek fejlődésének menete meg-

ismétlődik: olyan események játszódnak most le nálatok, amilyenek minálunk mentek végbe 1893-ban.

Midőn 1893-ban az alkotmányozó gyűlés bevette a belgiuni alkotmányba az általános választójog elvét, mink javában benne voltunk az általános sztrájkban.

Ezzel az állapottal szemben a kormány részben engedett az utcáról felhangzó követeléseknek; a kamarákban ugyanis egyetlen közvetlen képviselőnk sem volt.

Az elvi engedmény következtében a belga munkáspárt vezető bizottsága a munkába állást tanácsolta; de számos elvtársunk már akkor nyomban helytelennek mondta ezt a határozatot, mert a hamisítatlan általános választójog behozatala nem volt biztosítva.

Mihelyt a nyugalom helyreállott, ami urainknak — akik örültek, hogy megszabadultak egy krizistól, amely rájuk nézve végzetessé válhatott volna — megnőtt a tarajuk. Biztak abban, hogy a munkásság egyhamar nem lesz megint képes olyan nagyszabású erőlködésre és azt a befolyást, amelyet az igazi általános választójog a munkásságnak biztosított volna, lassanként elsikkasztották azzal, hogy a birtokos osztályok befolyását mesterségesen megnövesztették.

A saját kárán okult belga munkásság azt kívánja, hogy harcoljatok erősen és kitartóan mindaddig, amíg teljes politikai egyenlőséget ki nem vívtátok. És ha a reakció arra fog benneteket kényszeríteni, hogy a tömegsztrájk fegyverével éljétek, a magyarországi munkások ne kövessék el azt a hibát, amelyet mi elkövettünk és ne elégedjenek meg egy a proletáriusra nézve ártalmas félrendszabályval.

Öszinte jókívánságaink kísérnek benneteket harcaitokban!

Éljen az általános választójog!
A „Belga Munkáspárt” megbízásából:
G. Maes, titkár.

A bileki táborból.

Bakalevél, amely arról szól, hogy még mindig nem látunk „háború-félet”.

A bileki táborból érkezett a következő bakairás:

Bilek, 1908. dec. 8.

December 2-án irtam már innen, amiből láthatjátok, hogy még élek és vidággom a legjobb egészségben. Amit az újságok irnak, abból csak annyi igaz, hogy az a főhadnagy Treitler Tibor csakugyan meghalt, de nem a szerb határon, hanem ő maga-magát lötte agyon Bileken.

Mi innen mindennap járunk a határ különböző részeire, sokszor egész éjjel is kint hasalunk a határon és még ez ideig nem vettünk észre semmi olyan dolgot, ami háborúféle lett volna. Nagy ritkán fogunk el egy-egy csempésző csujest, aki dohányt, kávé, cukrot akar átcsempészni, mert az Montenegróban olcsóbb és itt drágábban adják el, de ilyen csempészek mindig voltak.

Itt Bileken ugyancsak készülődnek. Most Bileket megerősítették 2 batalionnal, melynek egyrésze már itt is van, egyrésze meg utban van Bilek felé. Most várjuk mi is regrutáinkat, holnap már itt lesznek. Annyi katona lesz Bileken, hogy nem is tudják őket hova tenni, mert minden századnál 180 ember lesz. A mi zászlóaljunk mind kint van Kordonon és Werkeken. Ezelőtt pedig csak 3 század volt kint. Tehát most annyi lesz Werkeken is az ember, hogy a padlason is bakák fognak aludni. Már most is úgy alszunk a földön, mert az ágyakat elszedték tőlünk, hogy nagyobb legyen a hely.

Hogy mikor megyünk haza, azt még nem tudjuk, addig azt hiszem nem eresztene el bennünket, míg az állapotok le nem csillapodnak.

Itt máskülönben nincs semmi újság, a hangulat mindig olyan, mint a régi, csak az öreg bakák mérgeződnek nagyon, hogy még mindig itt kell lenni.

**„Gyilkos vagyok!”
Önként jelentkezett merénylő.**

Baja, dec. 18.

Baján néhány nappal ezelőtt eszméletlen állapotban véresen találták Nagy István gazdaembert és feleségét. A rendőrség nyomozása eredménytelen volt; tegnap aztán felkereste Mayer József rendőrvetést egy csavargó kinézésű 18-20 éves ember s a következő vallomást tette:

— A nevem Cseszlár István. A telkiismeretem nem akar nyugodni, amíg el nem jövök ide és rettenetes tettemet be nem vallom. Szerdán éjszaka Sükdődön megszálltam egy Pista bácsi nevű parasztnál. Hajnaltól összevesztünk a subája miatt és akkor egy baltával leütöttem az embert. Nagy izgalomban beharantam a lakásba és az ágyban fekvő asszonyt is leütöttem, azt se tudom, hogy miért. Amikor a véres munkát elvégeztem az asszonnyal is, vissza akartam menni a cipőmért, de hogy Pista bácsi hörögött, féltem s így az ő csizmájában szöktem Bajára. Azóta is bujkáltam, de nem bírom ki, mindig előttem van a két meggyilkolt ember véres feje. Eljöttem, tartóztassanak le. Cseszlárt letartóztatták.

**Örszem a Kuria élén.
Botrány a legfelsőbb birói szék körül.**

— dec. 18.

Az Oberschall Adolf halálával megüresedett kuriai elnöki szék most már hónapok óta áll üresen. Jogszabályokban, de kivált a felsőbb bíróságnál ez a szokatlan huzavona szembe-tűnő nyugtalanságot okoz. Birói körökben a kinevezést december elejére annál bizonyosabban várták, mivel az igazságszolgáltatásra nézve is fontossággal bírt volna, hogy a tanácsok 1909. évi beosztása már az új elnök auspiciuma alatt menjen végbe.

A kinevezéssel való huzavona egyébiránt nagyon megerősítette azt a véleményt is, hogy a kormányt a kuriai elnök kinevezésével politikai természetű számitások vagy épen félelmek befolyásolják. Erősödik az a vélemény is, hogy az ország legelső birói székét politikai válság esetére tartják üresen s vagy a jelölő igazságügyminiszternek, vagy ezzel kombinálva, más politikai notabili-

tásnak tartogatják. Ez, a legutóbbi néppárti mozgalommal vonatkozásba hozva, már az indignálódást is fölébresztette. Általában senki sem érti a huzavona igazi okát, de az azzal járó igazságügyi hátrányokat annál jobban fájallja mindenki. A felsőbb bíróságoknál például egészen általános az a féltékenység, hogy az igazságszolgáltatás mindenekelőtt álló érdekének igen nagy sérelmével járna az, ha e magas birói székét lealkonyodó politikai egyéniségeknek tartogatnák vagy pedig politikai okok játékkának vetnék oda zsákmanynul.

Egyszóval, a kormány késlekedő eljárása szelében nagy visszatetszést, sőt könnyen érthető aggodalmakat is okozott. Végre is a mostani kormányrendszer súlyos igazságügyi megvédései után már szinte semmi sem mutatkozik lehetetlennek...

Csáky szalmája.

A „Nemzeti Színház” botránya

— dec. 18.

A rothadt Nemzeti Színház botrányairól érdekes leleplezések látnak ma napvilágot, amelyek azt bizonyítják, hogy Tóth Imre kezében csak rosszabb a vezetés, mint a múltban volt.

Somló Sándor például még a múlt évben szerződést akarta Medgyaszay Vilmmal. Akkor nem engedélyezték, pedig akkor nem kellett volna érte visszalumot fizetni; ám az uralkodó párt nem óhajtott a szerződést. Jelenleg azonban felideztetik Tóth Imrével. És ha szerződést akarják, úgy most már huszezer korona pónálét kell fizetni Medgyaszayért! Somlót ezért most már nem lehet okolni, mert az ő költségvetését, melynek folytán legalább tíz-tizenkét új tagot lehetett volna szerződetni, a kiszemelt nyugdíjasok miatt visszaadták. Ezért kap most is egy öreg, hasznavehetetlen tag huszezer koronát, aki sehogysen akar nyugdíjba menni. Egy másik örökös tag szintén nem akar nyugdíjba menni, hanem tízenhatezer korona fizetést hoz. Egy másik nőtagja a színháznak hétezer korona fizetést kap, de szerepe alig van egykettő. Nyugdíjra ki voltak szemelve: Boér Hermin, akinek nyolcezer korona a fizetése, Szacsavayné tízezer korona, F. Dömjén Róza tízenkétezer korona. Egyetlenegy szerepe van... Egy fiatal tag, aki jelenleg katonáskodik és addig a nyilvánosság kizárásával működött, háromezer korona fizetést kap.

Hogy minden be legyen tetőzve, úgy beszéltek, hogy egy fiatal miniszteriumi hivatalnok a jövő évben rendező lesz. Jögeime e hivatásra az, hogy két év óta habitué a Nemzeti Színházban. Helyette a miniszteriumban egy még fiatalabb segédfogalmazó lesz a színházi referens, akit esetleg, hogy kompetensebb legyen e hivatásra, talán még nagykorúsítani is fognak. Annyi bizonyos, hogy Tóth Imre maga nagyon jól tudja, hogy ez az állapot soká nem tarthat.

Jól tudja, hogy bukni kell, tehát szándékosan odatörekszik, hogy helyet adjon annak, akit azonnal nem mertek kinevezni Somló utódjául. Mert akárhogy bakafántoskodjanak is a kultuszminiszteriumban, a Nemzeti Színház méltó igazgatója más nem lehet, mint: Ditrői Mór.

Somló nem kapott egyszerre öt éves szerződést, de Tóth Imre igen. Ha megbukik, kap végkielégítést s mint örökös tag megy nyugdíjba.

Mert a közvagyon Csáky szalmája a magyar Dániában...

TÁVIRATOK.

Haiti új elnöke.

Portoprinc, dec. 18. Haitit sziget elnökévé Simon tábornokot választották meg.

Nagy Járvány.

Karczag, dec. 18. A gyermekek között a vörhety és a difteritisz pusztít.

**A resiczai pokol 13-ik halottja megkerült.
Eltették a munka vértanuit.**

— Távirati tudósítás. —

Resicabánya, dec. 18.

Ma éjjel 2 órakor megkerült a rémes robbanás tizenharmadik áldozata: Thum Melcher is.

Az áldozatok temetése óriási részvételt ma délelőtt föltörök ment végbe a római katolikus, görög katolikus és zsidó ritus szerint. A temetésen résztvett az igazgatóság és kivonult a bányatelep minden munkása, hogy elkísérje utolsó útjukon azokat, akiknek sorsa közös az övékével...

A temetésen nagyszámú csendőri ki-rendeltség volt jelen, mert az igazgatóság lelkiismerete háborgott és mert/félt volt, hogy zavargások lesznek.

A fájdalom érzései azonban elnyomták a keserűségeket és így a szuronyoknak nem kellett folytatni a bányalég munkáját.

NAPIHIREK.

Felsült a magas policáj.

A bíróság a rendőri tulbuzgóság ellen. — dec. 18.

A napokban a rendőrségi sajtóiroda jelentése alapján a lapok tele voltak a cukrárszágdek „terrorizmus”-ával. Fleischer Adolf pékségét részeg állapotban beverte Steiner Király-utcai cukrárszüzletének ablakát. Hogy kibujjék a csávából, azt a mesét találta ki, hogy őt a szervezet sütőszékdek bérelték föl, nevezetesen Kiss Gusztáv bizalmi férfi bújította volna föl a tett elkövetésére. A rendőrség úgy Fleischer Adolfot, mint Kiss Gusztávot letartóztatta.

Ez ügyben most volt a büntető járás-bíróságnál a tárgyalás. A rendőrség magánosok elleni erőszak vétsége miatt tartóztatta le őket. A bíróság azonban mindkét vádlottat fölmentette, mert egyáltalában nem látta föniorogni a magánosok elleni erőszak vétségét. A járásbíró a tárgyaláson kijelentette, hogy a rendőrség ellen személyes szabadság megsértése miatt följelentést lehetne tenni, mert ok nélkül tartóztatta le Kiss Gusztávot.

Hasonló értelemben döntött egy másik ügyben a büntetőtörvényszék vádancsa. Megirtuk, hogy Koch Richárd Csengery-utcai láda-gyárában a minap összeverekedett két szervezeten asztalossegéd. A verekedésnél véletlenül jelen volt három szervezett asztalossegéd is, akiknek azonban semmi részük nem volt az ügyben. A rendőrség mégis letartóztatta őket is.

A letartóztatottak ügyével tegnap foglalkozott a vádancs, amely a két asztalossegédet nyomban szabadlábra helyezte. A vádancs döntése azonban csak papiroson maradt meg, mert alig, hogy lakásukra értek a szabadonbocsátottak, a rendőrség újból letartóztatta őket.

A rendőrség annyira tudja és érzi, hogy jogtalanságot követett el, hogy a letartóztatásról nem is mert jelentést adni a nyilvánosságnak. A sajtóiroda ebből az alkalomból ismét elaludt.

— Királyi kitüntetések. Zsedényi Gyula műszaki főtanácsosi címmel fölrüházott műszaki tanácsost műszaki főtanácsossá nevezte ki a király. Balogh Győző nyugalmazott műszaki tanácsosnak a főtanácsosi, László Sándor és Dóbiás Ede főmérnököknek a műszaki tanácsosi címet adományozta.

— Fuad Híkmet bey. A király a budapesti török főkonzullá kinevezett Fuad Híkmet bey megbízóleveléhez a legfelső exequaturt legkegyelmesebben megadta.

— Új kamarás. A király diosenberg-hauxledeni gróf Spiegel Kurtnak, Lajos Viktor főherceg kamarai előjárójának, a kamarási méltóságot adományozta.

— Vámbéry Ármín fölolvasása. Vámbéry Ármín egyetemi tanárnak ma este hét órakor a Pesti Lloyd-társulat nagytermében „Az alkotmányos Törökország és az új-török mozgalom címmel tartandó előadása szüles körökben közt érdeklődést. Call báró, a közös külügy-miniszterium első osztályfőnöke tegnap este a fővárosba érkezett és a magyar kormányval érintkezésbe fog lépni kereskedelempolitikai ügyekben. Báró Aehrenthal fölkérte osztályfőnökét, hogy hallgassa meg Vámbéry fölolvasását s tegyen neki róla jelentést. Mint-hogy Call báró nem tud magyarul, Cania osztálytanácsos szintén Budapestre érkezett, hogy Vámbéry fölolvasásának tartalmát Call bárónak tolmácsolja.

— A főrabbi felesége mint színműrő. A székesfehérvári színház igazgatóságai új eredeti népszínművet fogadott el előadásra, melynek szerzője a székesfehérvári főrabbinak, dr. Steinherz Jakabnak a felesége. Az udonság címe: „Petrus család.” A népszínmű tárgya az Amerikába kivándorló és az onnan hazatérő magyarok sorsát ecseteli. Bemutatója január első felében lesz.

— Eljegyzés. A Vigszínház gyorsan népszerűvé vált fiatal művésztárgia, Tihanyi Miklós, eljegyezte dr. Kiss József kőbányai kir. közjegyző bájos leányát.

— Borhamisítók gyásza. A hivatalos lap ma publikálja a borhamisítástól és a hamisított bor forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló új törvényt.

— Ostrom egy cukrárszda és egy kovácműhely ellen. Az éhbéért dolgozó sárgák ellen tegnap este két helyütt is tüntettek a szervezett munkások: Fúrsta Manó Váci-kört 27. sz. alatti cukrárszadájában és Chmélia János Hunyadi-utca 5. sz. alatti kovácműhelye előtt. A cukrárszadánál békés volt a hangulat és a rendőrség eloszlatta a tüntetőket, a kovácműhely előtt azonban valóságos közápor volt, amelyben súlyosan sérült Bajházi Ferenc strájkktörő és sorra betörték a műhelyablakok is. Itt is a rendőrség oszlatta szét a csoportosulást és két tüntetőt: Ludányi Andrást és Rosztás Jánost letartóztattak.

x Feltűnést keltő Budapesten az országosan ismert Zélinger-féle kézpénzrendszerű I-ső rangu urali szabó-termek zseniális működése. Smocing-öltöny mérték szerint 35 forint, fekete vagy utcai öltöny 30 forint, télikabát 35 frt. prima munka, tiszta gyaipuszövetekből IV., belváros, Magyar-utca 3. sz. I. em., Kosuth Lajos-utca mellett.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET:

* Vigszínház. E színház kitűnő, gondos igazgatósága a nagy ünnepek idején nem feledkezik meg a gyermekvilág mulattatásáról és derék háziipótájával, dr. Komor Gyulával, ismét pompás tündérrégét íratott és hozott tegnap délután színré boldogságtól ragyogó arcu a roskadást megélt nézőteret csoportosan elfoglaló gyermekcseregnek. Komor Gyulának, a mókás, bájos, zenés és táncos jelenetekben bővelkedő új műve, a „Jóka ördöge” siker tekintetében a jeles szerző talán összes előző műveit is tulszárnyalta, amiben jelentékeny része volt a Stefiandesz Károly kar-mester fülhemászó, dallamos és patto-

**Legolcsóbb
bevásárlási
forrás!**

**háztartási cikkekben
és korcsolyákban.**

Biró Albert

vaskereskedése
BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 57. szám.

gós zeneszerzeményeinek, a Vendrey Ferenc, Tanay Frigyes és Harsányi Rezső tökéletes előadásának és a Bárdi Ödön avatott kézre valló kitünő rendezésének. A gyermekserge szívből jövő kacagása és hangos tetszésnyilvánításai minduntalan megakasztották a sikertült előadást, amelyet a tegnapi siker után még egynehányszor meg kell majd ismételn.

TÖRVÉNYSZÉK:

§ A cirkuszdirektor panasza. Keller Gusztáv népligeti cirkuszgagzatóról két újság azt írta a minap, hogy kirabolt valakit az Orbán-hegyen. Keller bepörlötte a cikkek íróit: Szabó Imrét és Löwe Mihályt, akik fölött Fizessé-ry elnöklétével ma ítélik a törvényt.

§ A rózsahegy vérfürdő epilógusa. A turóczenánartroni „Narodnie Novine”-be kemény cikket írtak a rózsahegy vérfürdő miatt Pereszlényi Zoltán főszolgabíró ellen: Obuch András és Czipár József. A rózsahegy főszolgabíró panaszára a budapesti esküdtbíró-óság ma ítélik a rágalmazással vádolt cikkírók fölött, akiket Mudrony Pál dr. véd. A tárgyalást Sárkány elnök vezeti.

Kiadja:

A „DELI UJSÁG” LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ajándékok:

ezüstből 2, aranyból 6, ékkövesek 30 ébresztőórák 4, zsebórák 6, ingaórák 14 koronától feljebb csakis jobb kivételben beszerezhetők

Gáti és Szabó ékszerész és órasóknál Bócsi-utca 9., az Erzsébet-tér mellett. Nagyobb ezüst tárgyak és ékszerek gyári áron aul. Eltörött órák és ékszerek igen kis költséggel helyrehozhatók, vagy becserelelnek. Iessék czimünkét tárczájába tenni, alkalomadtán hasznát veheti.

Rum és likőr legfinomabb előállításához küld utasítást **ingyen** **WATTERICH A.** Budapest, VII., Dohány-utca 5.

Gruber F. Utóda
Budapest, IV., Kigyó-tér 5.

Baktár: Bekateknőz-, elefántosont-hivály-, kaucuk-, celluloid-, szarvlesők és hajlőkben. Toiletzsappan, illatszerek, különleges pipereozikkek. Haj-, ruha-, fésűtisztító-, bürsony-, köröm- és fogkefékben. Bekateknőz-különlogességek.

Alapított 1851. évben. Javítások o.o. elfogadtatnak.

alódi **ÉKSZEREK**
és ezüstárak

dus választékban, a legegyszerűbbtől a legfin. kivitelig

KRIEGLER D.

arany- és ezüst-ékszerárak gyára- és eladási irodája

IV., Károly-körút 24.

ALAPITTATOTT 1870

Dizsoklevelekkel, aranyérmekkel és rendjellel kitüntetve bel- és külföldön.

TELEFON 17-18.

Kizárólag szegedi és környékbeli, válogatott hüvelyekből tisztán örölt

I-rendü édes nemes paprikát

5 kilós postacsomagokban, kgmonként 4.- koronáért szállít, utánvétel mellett

Vig Sándor
Paprikamalma
Ujszeged.

EREDETI **Müncheni Tafel-Pschorbräu**

főraktár **PÁL (Pálssal) HENRIK** özégnél **Budapest, Dohány-u. 57.**

Szétküldés az ország minden irányában, hordókban, palackokban.

Visszonteladók nagyobb kedvezményben részesülnek.

RADÓ ALADÁR
BUDAPEST

Bécsi-utca 5. szám Deák Ferenc-utca sarok.

Bluz, pongyola, zsupon occasio - kirakatainak megtekintésére felkéri a m. t. hölgyközönséget

Meglepetéstelítő előnyáram a kirakatokban láthatók !!

Újonnau szerkesztet **Karácsonyi Divatlap** **INGYEN.**

Városi bunda

Szörmével

bélelt rövid kabát

Utazó bunda

Lábzsák

Téli kabát

Téli öltöny

Gyermekruha

óriási választékban, olcsó szigorú szabott árak mellett

KOHN HEILMANN
ÉS FIAI

osász. és kir. udvari szállítók Budapest, Károly-körút 12. sz.

Hálóköntös

a legalkalmasabb karácsonyi ajándék.

Nem tevesztheti el czimünkét, ha a

számra figyel.

Sternberg Armin és Testvére
cs. és királyi udvari hangszergyár
Budapest, VII., Rákóczi-ut 36. sz.
Képes árjegyzék mindenemű hangszerrel külön-külön kiadásban, mely ingven és hármantva küldetik, csak megvezendő, hogy milyen czírtől kívántatik.

ON BÉRTEL
EGY ÓCSKA ZONGORÁT-VAGY PIANINÓT ES **KIDOB.**
7 HAVONTA 12 VAGY 16 KORONA HÓLCSONDJÁT VÉGRE PENZET KIBRITA ZONGORAJA MINESEN **HA FIZET**
HAVONTA 20 KORONÁT KAP EGY NIVÁLO GYÁRTMÁNYU LEGMODERNEBB HAROMPEDÁLOS ÉRZÉPÁNCZÉLTÖKÉS KERESZTÁROS-TETSZÉSE SZERINTI SZINBEN-ÚJ ZONGORÁT VAGY PIANINÓT NEM-IR RÁ VÁLTOT, NEM ÁLLIT KEZEST ES NEM FIZET BANKNAK ARMATOT ES MÉGIS TULAJDONA LESZ A ZONGORA IYER IDEÁLISAN STOLID LIBERALIS MÓDON HÁPNATÓ KIZÁRLOGOSAN **CSAK**
STERNBERG-DEZSO
ZONGORA ELNORSI ES HÓLCSONZESI TELEPEN BUDAPEST VI. LISZT FERENCZ-TER 9. AZ ORSZÁGOS ZENEAKADÉMIAVAL SZEMBEN ZONGORÁK BECSERELESE JAVITÁSA HANGOLÁSA LEGKIVÁLISABB

ESZTERGAPADOK új és használt **SZERSZÁMGÉPEK** mindennemű minden méretben, csődítömegtől származók, nagy mennyiségben és darabonként is minden elfogadható árért eladók
Telefon 34-36. **Grünspan Izidornál, Budapest, V., Váci-ut 24.** Telefon 34-36.

ÉLETBEVÁGÓ

ha órája pontosan járó!

NIKKELORA 5 KORONA.

Felfedelő oxidált lapos gavalier-óra ... 7.- K
Egyfelületű oxidált lekező női óra ... 7.50 "
Egyfelületű ezüst női óra ... 9. "
Duplafelületű ezüst női óra ... 11. "
Duplafelületű ezüst lekező óra ... 12. "
14 kar. arany egyfelületű női óra ... 24. "
14 kar. arany duplafelületű női óra ... 30. "
16 kar. arany ezüstóra ... 3. "

Omega, Glashütte, Schaffhausen, Pateck különlegeségi órák alandoan raktáron, irasbeli jótállás mellett.

Ritter Testvérek

órák és ékszerműhely

Budapest, Marokkói utca 4/B.

(Andrássy-utcai szemben.)

Alapították 1889. Telefon 16-11.

Toronyóra javítások elfogadtatnak.

Vidéki megbízásokra különös gondot fordítunk!

Arjegyek ingyen és bérmentve

CLUB kávéház

V., Lipót-körút 16. sz.

(a Vízszínház tözomszédságában.)

Színház után vacsora.

Hideg és meleg buffet.

Pontos kiszolgálás. ::

Osszes kült- és belföldi lapok.

A vízszínházi művészek találkozóhelye.

FŐVÁROSI ORFEUM WALDMANN IMRE igazgató. VI. agymező-utca 17. Telefon: 93 36

KEZETKÖZI Artista szemle.

18 különlegesség!

Jegyelővel 10-1 és 2-3 óráig a nappali pénz. Iárnál. - A téli kertben reggeli 5 óráig vörös Elek csi anyzane ara hán-versenyos.

Nagy karácsonyi vásár

Bluzkülönlegességek, kosztimök, aljak és pongyolák

Faludi Lászlónál

Budapest, VI., Andrássy-ut 48.

(Oktagon.)

Megnyilt a

Tisza-Szálló

Tisza-szálló épületében

Budapest, VI., Révay-utca 24. sz.

Hatvan szoba, villanyvilágítás, rézágakkal. Hónapos és napos szobák I frittől feljebb kaphatók.

Hónapos szobák ára 30 forint.

Legkedvesebb karácsonyi ajándékok

BAUER SAMU

czukrászdájában

VI., Andrássy-ut 6.

Buffet, hidegtelek, halak, szátnya-sok, hústélek a legfin. kivitelben.

Pénzt butorra,

zongorára, butort, zongorát, hintót, auto-mobilt, kurrens-árut, varrógépet, kerékpárt, stb. feltűnő jutányosra beraktározzunk.

Tauszik és Társa VI., Gyár-utca 21.

Telefon szám 83-97. Már beraktározott tárgyakat magasabb előlegezéssel kiváltunk.

Ügynökök és üzletajánlók magas jutalekben részesülnek.

PÉNZT

butorra, zongorára, varrógépre, kereskedelmi árukra, ha azokat bizományba :: legjutányosabban beraktározza ::

Balassa Gyula és Tsa

fiókja

VIII., József-körút 66.

Telefon 103-10.

Új rendszerű butorhitel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kap-ha ok készpénzért v. banknál törleszthető rész etre. Balass és Társa butorraktárában Budapest, VI. ker. Révay-utca 3. Váci-körút mellett. A vásárolt butorok értékét egy bank fizeti nekünk ki, a vevő tehát a banknak marad adósa, miáltal a butor mindenkinél készpénzárban számíthatjuk. A bankkölcsönt sem részjegyzés, sem egyéb költseg nem terheli.

Karácsonyi és újévi ajándékok

Gramofonok, szentképek, tájképek.

— Olcsó árak —

DEMÉNYI és TARSA

Király-utca 76.

Pénzelőleggel

beraktározzunk butort, zongorát, auto-mobilt, mindennemű gépeket és kereskedelmi árut, vidékről is. Butorszallítást, költözökösdést elvállalunk. Legszöndabb kiszolgálás.

Magyar Kereskedelmi Szállítási és Beraktározási Betéti Társaság

Budapest, VI., Király-u. 76.

Király Színház-al szemben. Telefon 119-05.

Évi 6 huzás 1,000.000, 500.000, 300.000, 200.000, 100.000, 75.000 koronás főnyereményekkel és számos nagy melléknyeremenynyel. Legkisebb nyeremény 140.— korona készpénz és egy nyereményjegy, mely utóbbit készek vagyunk darabonként 50.— K.-ás árban megvenni.

A Magyar Jelzalog - Hitelbanki Converzionális Sorsjegyeknek

folyó hó 28-án

1,000.000 kor. főnyeremenynyel

megtartandó huzása alkalmából eladjuk e sorsjegyeket:

- I. Készpénzfizetés ellen a napi árfolyamon, vagyis jelenleg darabonként 122.— koronás árban.**
  - A sorsjegyeket utánvétellel vagy a napi ár előzetes beküldése ellen portómentesen küldjük.
  - Darabonként 10. korona előleg beküldése ellen a sorsjegyeket, számszámok kiadása mellett, a vevő részére őrizetbe vesszük és a jelenleg 122.— koronát kitevő napi árból hátralékos 112.— K.-át a vevő terhére írjuk, mely hátralékból 12.— korona 1909. március hó 1-ig küldendő be, míg a fennmaradó 100.— korona tetszés szerinti részletekben törleszthető. A megterhelendő hátralék utáni kamatok, melyeket 1909. december hó 31-ig kedvezménykép 5 1/2%-ban állapítunk meg, negyedévenként utólag fizetendők.
- II. Részletív alakjában, a vevő választása szerint, darabonként 5.— vagy 6.— koronás havi részletekre.**

A megrendelőjegy és az első részlet beküldése ellen küldjük az 1888. évi XXXI. t.-cz. értelmében kiállított, a sorsjegyek számait és sorozatait feltűntető részletívet, melynek alapján a részletív vevője már részt vesz a huzásokon és az összes részletek lefizetése után a sorsjegy tényleges tulajdonába jut.

„HERMES” Magyar Általános Váltóúztet Részvénytársaság, Budapest, Koronaherceg utca 5.

A kiadásunkban megjelenő „HERMES” sorsolási ellenőr előfizetési ára évi 2.— K. Mindennemű sorsjegyet kisorsolásból eredő árvesztés ellen biztosítunk.

<p>Megrendelőjegy készpénzfizetésre.</p> <p>„Hermes” Magyar Általános Váltóúztet Részvénytársaságának. BUDAPESTEN.</p> <p>Ezennel felkérem Önöket, hogy hirdetményük alapján darab magyar jelzalog-hitelbanki converzionális sorsjegyet portómentesen címemre elküldeni sziveskedjenek.</p> <p>Az ellenérték fejében a 122.— korona, vagyis koronát sziveskedjenek a küldeménynek utánvenni. postautalvánnyal küldök.</p> <p>Kelt ..... 1908</p> <p>Olvasható aláírás: .....</p> <p>Pontos cím: .....</p>	<p>Megrendelőjegy 10.— korona előleg be-küldése esetén.</p> <p>„Hermes” Magyar Általános Váltóúztet Részvénytársaságának. BUDAPESTEN.</p> <p>Ezennel megrendelek Önöknél hirdet-ményük alapján ..... db magyar jelzalo hitelbanki converzionális sorsjegyet db-ként 122.— K.-ás árban és kérem, hogy a sorsjegy ..... t részemre őri-zetbe venni és nekem a számszámokat beküldeni sziveskedjenek.</p> <p>Előleg fejében küldök darabonként 10 koronát, vagyis koronát postautalvánnyal és kérem, hogy engem a há-tralékos összeggel megterhelni és nekem a szükséges nyomtatványokat aláírás vé-gét beküldeni sziveskedjenek.</p> <p>Kelt ..... 1908</p> <p>Olvasható aláírás: .....</p> <p>Pontos cím: .....</p>	<p>Megrendelőjegy részletívre.</p> <p>„Hermes” Magyar Általános Váltóúztet Részvénytársaságának. BUDAPESTEN.</p> <p>Ezennel megrendelek Önöknél hirdet-ményük alapján egy az 1888. évi XXXI. t. cz. értelmében kiállított részletívet ..... darab magyar jelzalog-hitelbanki converzionális sors-jegyről havi koronás rész-letívetésre és felkérem Önöket, hogy a megrendelőjegy beérkezése idejében jegy-zett napi árhoz mérten a havi részletek számát megállapítani sziveskedjenek.</p> <p>Az első részlet fejében ..... koronát küldök Önöknek postautalvá-nyon és az Önök által megállapítandó havi részleteket pontosan fogom beküldeni.</p> <p>Tudomásul veszem, hogy az eredeti sorsjegyek átvétele alkalmával a törvényes bányajelvények és portóköltségek általam megtérítendők.</p> <p>Kelt ..... 1908</p> <p>Olvasható aláírás: .....</p> <p>Pontos cím: .....</p>	<p>Megrendelőjegy igérvényre</p> <p>„Hermes” Magyar Általános Váltóúztet Részvénytársaságának. BUDAPESTEN.</p> <p>Ezennel megrendelek Önöknél hirdetményük alapján ..... darab igérvényt, a magyar jelzalog-hitel-banki converzionális sorsjegyeknek 1908. december 28-án megtartandó huzására és a darabonkénti 9.— koronás ár fejében ..... koro-nát postautalvánnyal címükre el-küldtem.</p> <p>Kelt ..... 1908</p> <p>Olvasható aláírás: .....</p> <p>Pontos cím: .....</p>
--	---	---	--